

कोरोनाभाइरस खोपका निर्देशनहरू (बुस्टर डोज (चौथो डोज) को खोप लिनका लागि)

कोरोनाभाइरस खोपका बारेमा

यो कोरोनाभाइरसको खोप केन्द्रीय र स्थानीय सरकारको खोप कार्यक्रम (SARS-CoV-2) को एक हिस्साको रूपमा संचालनमा आउँदैछ। यस खोपलाई सार्वजनिक कोषद्वारा कभर गरिएको छ र खोप लिन चाहनेहरूलाई निःशुल्क उपलब्ध गराउनेछ। साथै यो भ्याक्सिनको बुस्टर डोज (चौथो डोज) को दायरामा ६० वर्ष वा सोभन्दा माथिका उमेरका व्यक्तिहरू, १८ वर्ष वा सो भन्दा माथिका उमेरका अन्तर्निहित रोग भएका व्यक्तिहरू र चिकित्सकले अवस्था गम्भीर हुने उच्च जोखिम छ भनेर स्वीकार गरेका व्यक्तिहरू पर्दछन्।

खोपको प्रभावकारिता र खोप लिन विधि

यस पटक दिइने खोप फाइजर कम्पनीद्वारा बनाइएको हो। चौथो डोजको खोप, कोरोनाभाइरसको सङ्क्रमण गम्भीर हुनबाट रोक्ने उद्देश्यले लगाइन्छ।

विदेशमा गरिएको अनुसन्धान अनुसार ओमिक्रोन भेरिएन्टको महामारी फैलिरहेको बेला, तेस्रो डोज लगाएपछि एक निश्चित अवधि बितेका ६० वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिहरूमा यो भ्याक्सिनको चौथो डोजको संक्रमण रोकथामको असर छोटो अवधिको लागि मात्र कायम रहयो भने अवस्था गम्भीर हुनबाट रोक्ने असरको सन्दर्भमा चौथो डोज लगाएको ६ हप्ता बिते पछि पनि नघटीकन कायम भएको कुरा आदि जानकारीमा आएको छ।

नाम	Comirnaty intramuscular injection
क्षमता र प्रभावहरू	SARS-CoV-2 को संक्रमणको रोकथाम
खोपको डोज र समय अन्तराल	एक पटक (तेस्रो डोजको खोप समाप्त भएर निश्चित अवधि पार गरिसकेपछि) *इन्ट्रामस्क्युलर इन्जेक्सन
खोपको लक्षित उमेर	६० वर्ष वा सोभन्दा माथिका उमेरका व्यक्तिहरू, १८ वर्ष वा सो भन्दा माथिका उमेरका अन्तर्निहित रोग भएका व्यक्तिहरू र चिकित्सकले अवस्था गम्भीर हुने उच्च जोखिम छ भनेर स्वीकार गरेका व्यक्तिहरू
खोपको मात्रा	प्रति डोज 0.3 mL, 1 पटक

- प्रतिरोध खोप ऐनमा आधारित तेस्रो डोज लगाएको बेलादेखि चौथो डोज लगाउने बेलासम्मको अन्तराल ५ महिना वा सोभन्दा बढी रहेको छ।
- पहिलो~तेस्रो डोजको खोप लिएको भ्याक्सिनको किसिम जुन भए पनि यस भ्याक्सिनको खोप लिन सकिनेछ।
- यो भ्याक्सिनको बुस्टर डोज लगाए तापनि यसले पूर्ण रूपमा रोगको लक्षण देखिने जस्ता कुराहरूको रोकथाम गर्न सकिने होइन। साथै, खोप लिइसकेपछि पनि सङ्क्रमण रोकथामका उपायहरू निरन्तर रूपमा अपनाउनु पर्दछ।

खोप लिन नमिल्ने व्यक्तिहरू

निम्न कुरा भएका व्यक्तिहरूले यो खोप लिन मिल्दैन। यदि तलका कुनै कुरा मिल्न गएमा खोप लिनुभन्दा अगाडि डाक्टरसँग परामर्श गर्नुहोस्।

- ज्वरो आएका व्यक्तिहरू (*१)
 - गम्भीर रोगबाट ग्रस्त व्यक्तिहरू
 - यस खोपमा भएका तत्वहरूसँग स्वास्थ्यमा गम्भीर संवेदनशीलता (*२) भएका व्यक्तिहरू
 - माथि उल्लेखित बाहेक व्यक्तिहरू जसले यो खोप प्राप्त गर्न सक्दैनन्।
- (*१) सामान्यतया ज्वरो ३७.५ डिग्री भन्दा बढी तापक्रमलाई बुझिन्छ। जहाँसम्म तापक्रम ३७.५ डिग्री सेल्सियस भन्दा कम भए पनि सामान्य शरीरको तापक्रमको आधारमा यसलाई ज्वरोको रूपमा मानेको केसहरूमा यो आवश्यक रूपमा लागू हुँदैन।
- (*२) एनाफिलाक्सिस र एनिफिलाक्सिसको बहलक्षणहरू जस्तै सामान्य छाला तथा म्यूकस झिल्ली सिन्ड्रोम, सास फेर्दा घ्यार-घ्यार आवाज आउने, स्वास-प्रश्वास सम्बन्धि रोग (डिस्पिन्या), टाचिकार्डियार हाइपरटेन्सन भएका व्यक्तिहरू। तेस्रो डोजसम्मको खोप लिँदा यस किसिमका लक्षण देखा परेका व्यक्तिले चौथो डोजको खोप लिँदा, पहिला लिएको किसिमको नै भ्याक्सिनको खोप लिन मिल्दैन।

खोप लिन बेला सावधान हुनुपर्ने व्यक्तिहरू

यस खोपका सम्बन्धमा निम्न मध्ये कुनै पनि कुरा मिल्न गएमा सावधान हुनुपर्छ र खोप लिनु अघिको परामर्शका बेला डाक्टरलाई बताउनुहोस्।

- एन्टीकोआगुलेन्ट थेरापीका व्यक्तिहरू, थ्रोम्बोसाइटोपेनिया वा कोगुलेसन डिसआर्डर भएका व्यक्तिहरू
- बिगतमा रोग प्रतिरोधक्षमतामा कमी (इम्युनोडेफिशियन्सी) पत्ता लागेको व्यक्ति वा नजिकका आफन्तहरू जन्मजात प्रतिरोध क्षमता कम भएका व्यक्तिहरू
- मूट, मृगौला, कलेजो, रक्त संचार तथा शारीरिक विकास सम्बन्धी अन्तर्निहित चिकित्सा अवस्थाका व्यक्तिहरू
- बिगतमा खोप लिँदा खोप लिएको २ दिनभित्र ज्वरो वा शरीरको कुनै भागमा दागहरू जस्ता एलर्जीका लक्षणहरू भएका व्यक्तिहरू
- बिगतमा एंठन (काम्ने, मुर्छा हुने) भएका व्यक्तिहरू
- यस खोपमा भएका रासायनिक पदार्थबाट एलर्जी हुन सक्ने व्यक्तिहरू

गर्भवती एवं गर्भवती भएको शंका भएका व्यक्ति तथा स्तनपान गराइरहेका व्यक्तिहरूले खोप लिनुअघिको परामर्शका समयमा डाक्टरलाई भन्नुहोस्। यद्यपि, नियमित रूपमा जाँचाइरहेको प्रसूति तथा स्त्री रोग चिकित्सककहाँ निश्चित गराइ नसकेको भए पनि, खोप लिनु भन्दा अगाडि जाँच लिन चिकित्सकद्वारा खोप लिन सकिने भनि निर्णय गरिएको खण्डमा, खोप लिन सकिने छ।

यस खोपमा एक पदार्थ समावेश छ जुन पहिले खोपमा कहिल्यै प्रयोग भएको थिएन। यदि तपाईंसँग बिगतमा औषधि प्रति अत्यधिक संवेदनशीलता वा एलर्जी भएको छ भने, खोपपूर्व परामर्शको समयमा डाक्टरलाई भन्नुहोस्।

(पछाडि पल्टाउनुहोस्)

खोप लिएपछिको सावधानी

- यो खोप लिई सकेपछि, कृपया तपाईंले खोप लगाउनु भएको स्थानमा कम्तिमा १५ मिनेट पर्खनुहोला (गम्भिर एलर्जीको लक्षणहरू भएका वा अस्वस्थता महसुस हुने, अचेत महसुस हुने व्यक्तिहरू कम्तिमा ३० मिनेट पर्खनुहोला) र यदि तपाईंलाई अस्वस्थ महसुस भएमा तुरुन्त आफ्नो डाक्टरलाई सम्पर्क गर्नुहोस्। (यसले अचानक हुने साइड इफेक्टको समाधान गर्न सम्भव हुन्छ।)
- सुइ लगाएको ठाउँ सफा राख्नुपर्छ। त्यहि दिन नुहाउन पनि सकिन्छ तर सुइ घोचेको ठाउँमा नमाइनुहोला।
- नियमित तरिकामा दिन बिताउन सकिन्छ तर ज्यादा कसरत गर्ने तथा अधिक मदिरा सेवन आदि नगर्नुहोस्।

साइड इफेक्ट

- मुख्य साइड इफेक्टमा इन्जेक्शन गरिएको ठाउँमा दुखाइ, टाउको दुख्ने, जोर्नी तथा मांसपेशी दुख्ने, थकान, जाडो र ज्वरो पर्दछन्। गम्भिर साइड इफेक्टमा सक हुने वा चिलाउने-फोका उठ्ने (एनाफिलाक्सिस) सम्म हुनसक्छ। यो खोप नयाँ प्रकारको भ्याक्सिन भएकाले अहिलेसम्म नदेखिएका अन्य लक्षणहरू पनि देखिन सक्छन्। यदि तपाईंले खोप लिएपछि कुनै लक्षणहरू देख्नुभयो भने, खोप दिने चिकित्सक वा तपाईंको पारिवारिक चिकित्सकसँग सल्लाह लिनुहोस्।
- बिरलै रूपमा भएपनि, पहिलो~तेस्रो डोज लगाउँदा, भ्याक्सिन लगाइसकेपछि मायोकार्डाइटिस तथा पेरिकार्डिइटिसको शंकास्पद केस रहेको जानकारी आएको छ। खोप लगाएको केही दिनभित्र छाती दुख्ने वा धड्कन बढ्ने, स्वाँस्वाँ हुने, (शरीरको कुनै भाग) सुन्निले जस्ता लक्षण देखिएमा तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्थामा गई जँचाउनुहोस्।
- तेस्रो डोजको खोप लगाउँदा, पहिलो डोज तथा दोस्रो डोजको खोपको तुलनामा विशेष गरी बढी काखी तलको लिम्फनोड सुन्निएको (५% जति) जानकारी आएको छ। लक्षण हलुका हुने र केही दिनभित्र निको हुने अवस्था धेरैजसो हुन्छ। तर काखी तलको लिम्फनोड धेरै नै सुन्निएको तथा लामो समयसम्म प्रभाव देखिएमा स्वास्थ्य संस्थामा गई जँचाउनुहोस्।
- बिरलै रूपमा भएपनि, mRNA भ्याक्सिन लगाइसकेपछि गुलियन बेरी सिन्ड्रोमको केस रहेको जानकारी आएको छ। खोप लगाएपछि हतपत हातखुट्टामा जोड नलाग्ने, झन्झनापन जस्ता लक्षणहरू देखिएमा, तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्थामा जँचाउनुहोस्।

खोपबाट स्वास्थ्यलाई हानी पुग्न गएमा त्यसको राहत प्रणालीका बारेमा

खोपले स्वास्थ्य समस्याहरू निम्त्याउन सक्ने कुरालाई मध्यनजर गरी यसको राहत प्रणाली स्थापित गरिएको छ। कोरोनाभाइरस खोपको कारणले स्वास्थ्यमा क्षति भएको खण्डमा, खोप ऐन अन्तर्गत राहत (चिकित्सा खर्च, अशक्त पेन्शन लाभहरू आदि) लिन सकिन्छ। यसको आवश्यक आवेदन प्रक्रियाको लागी आफु बसोबास गर्ने नगरपालिकामा परामर्श गर्नुहोस्।

कोरोना-भाइरस संक्रमणको बारेमा

जब SARS-CoV-2 को संक्रमण हुन्छ, ज्वरो र खोकी जस्ता सामान्य रूघाको जस्तै लक्षणहरू देखिन्छ। धेरै व्यक्तिहरूमा यस्ता हल्का लक्षणहरू आफैँ निको हुने भएपनि गम्भिर सवालहरूमा निमोनियाका लक्षणहरू जस्तै सास फेर्न गाह्रो हुँदै जान्छ र मृत्युसम्म पनि हुन सक्छ।

यस खोप (फाइजरद्वारा निर्मित भ्याक्सिन) का विशेषताहरू

यो औषधि मेसेन्जर आरएनए (mRNA) भ्याक्सिन हो, र SARS-CoV-2 को स्पाइक प्रोटीनको (भाइरस मानव शरीरमा प्रवेश गर्नको लागी आवश्यक प्रोटीन) एउटा mRNA2 फोरमुलेसन हो जुन लिपिड झिल्लीमा राखिएको हुन्छ।

यस mRNA लाई खोपबाट मानव शरीरको कोषिकाभित्र राखेपछि त्यसबाट भाइरसको स्पाइक प्रोटीनको उत्पादन भई, त्यस बिरुद्ध एन्टिबडी र कोषिकाको प्रतिरक्षा प्रणालीमा प्रेरित गरिन्छ, जसबाट SARS-CoV-2 को संक्रमणको रोकथाम हुन्छ भनेर सोचिएको छ।

यस औषधिमा निम्न सामग्रीहरू समावेश छन्।

सक्रिय पदार्थ (Active ingredient)	◇ Tozinameran (मानव कोषिकाको झिल्लीमा समाहित हुने स्पाइक प्रोटीनको पूरा कोड गरिएको mRNA)
अन्य योजक (Additives)	◇ ALC-0315: [(4-hydroxybutyl)azanediyl]bis(hexane-6,1-diyl)bis(2-hexyldecanoate) ◇ ALC-0159: 2-[(polyethylene glycol)-2000]-N,N-ditetradecylacetamide ◇ DSPC: 1,2-Distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine ◇ Cholesterol ◇ Potassium chloride ◇ Monobasic potassium phosphate ◇ Sodium chloride ◇ Dibasic sodium phosphate dehydrate ◇ Sucrose

कोरोनाभाइरस खोपको प्रभावकारिता र सुरक्षाका बारे थप जानकारीको लागी कृपया स्वास्थ्य, श्रम तथा कल्याण मन्त्रालयको वेबसाइटमा हेर्नुहोस्।

Ministry of Health, Labour and Welfare
Novel Coronavirus Vaccines

Search

यदि तपाईं वेबसाइट हेर्न असमर्थ हुनुहुन्छ भने, कृपया तपाईंको स्थानीय पालिकामा सम्पर्क गर्नुहोस्।